

Sygn. akt V CSK 409/18

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku B. D.
przy uczestnictwie R. D.
o podział majątku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 marca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.) wynikającą z tego, że wnioskodawczyni była reprezentowana przez pełnomocnika nieumocowanego do złożenia w jej imieniu wniosku o podział majątku wspólnego oraz do występowania w jej imieniu w sprawie o takim przedmiocie. Uczestnik powoływał się też na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z tego, że Sąd Okręgowy z naruszeniem art. 381 k.p.c. oddalił jego wnioski dowodowe zgłoszone w postępowaniu apelacyjnym, chociaż w sprawach o podział majątku wspólnego powinien niezależnie od inicjatywy stron, z urzędu ustalić skład i wartość tego majątku, gdyż wymagają tego art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. i art. 1038 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o.

Uczestnik ograniczył uzasadnienie wniosku do stwierdzenia, że obie powołane przez niego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania występują w sprawie, a druga ma znajdować poparcie w obowiązujących przepisach i dorobku doktryny. Ten sposób umotywowania wniosku wskazuje na zamiar odesłania przez uczestnika uzupełniająco do argumentacji, którą przytoczył w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej, gdy tymczasem nie podlegają one badaniu na etapie podejmowania decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Nieprawidłowe umocowanie pełnomocnika strony jest przesłanką nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.), na którą co do zasady może powołać się strona, w imieniu której taki pełnomocnik występował. Dopóki postępowanie toczy się we właściwych w sprawie instancjach, dopóty na wadliwe umocowanie strony może powołać się także jej przeciwnik procesowy. Uchybienie tego rodzaju, jeśli miało miejsce, to powinno być skorygowane przed zakończeniem postępowania prawomocnym orzeczeniem, aby uniknąć zagrożenia wystąpieniem przesłanki wznowienia postępowania oddziałującej na jego trwałość (art. 401 pkt 2 k.p.c.). W niniejszej sprawie pełnomocnik wnioskodawczyni w istocie złożył do akt dokument stwierdzający, że jest umocowany do działania jej imieniem w sprawie o

uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, a nie w sprawie o podział majątku wspólnego, ale tego rodzaju żądanie odnoszące się do nieruchomości stanowiącej zasadniczy składnik postępowania podziałowego było rozpoznawane w dwóch instancjach przez Sądy *meriti*. Niezależnie od powyższego podkreślić trzeba, że udzielenie pełnomocnictwa ma podstawę w oświadczeniu woli, które podlega wykładni zgodnie z regułami ustalonymi w art. 65 k.c. Wnioskodawczyni aktywnie uczestniczyła w czynnościach procesowych obok swego pełnomocnika, nie kwestionowała roli, w jakiej on występuje ani nie prostowała jego oświadczeń, a to oznacza, że akceptowała zarówno osobę pełnomocnika, rodzaj postępowania, do działania w którym go upoważniła, jak i jego poszczególne czynności.

Konfrontacja uzasadnienia zaskarżonego postanowienia z uzasadnieniem zarzutu oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie potwierdza tezy skarżącego, jakoby Sąd Okręgowy z naruszeniem art. 381 k.p.c. pominął jego wnioski dowodowe. Trzeba podkreślić, że art. 381 k.p.c. ma zastosowanie także w sprawach o podział majątku wspólnego, niezależnie od tego, że obowiązkiem sądu prowadzącego postępowanie w takich sprawach jest ustalenie składu majątku podlegającego podziałowi. W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji poczynił ustalenia, które stały się podstawą jego rozstrzygnięcia o tym, jaki jest skład majątku wspólnego stron, a Sąd Okręgowy wyjaśnił, z jakiego powodu pomija wnioski dowodowe uczestnika zmierzające do zakwestionowania tych ustaleń.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 pkt 8 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.

jw